

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem Divi Thomae. Tomi Qvinqve

Qui Est Primvs De Sacramentis: In Qvo Ea Continentvr, Qvæ Post
Præfationem Indicantvr

Suárez, Francisco

[Köln], 1619

1 Quis sit minister necessarius Baptismi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93807](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93807)

articulo necessitatis baptizare potest, si duo non baptizati se invicem baptizent, dum prius unus baptizaret alium, & postea baptizaretur ab eodem, consequeretur uterque non solum sacramentum, sed etiam rem sacramenti. Si vero extra articulum necessitatis hoc fieret, uterque, grauitur peccaret, scilicet baptizatus & baptizatus: & per hoc impediretur Baptismi effectus, licet non tolleretur ipsum sacramentum.

In cons. A. A. c. 13. A. 90. dicitur in d. 1. in p.

Ad primum ergo dicendum, quod homo baptizans adhibet tantummodo ministerium externum, sed Christus est, qui interius baptizat, qui potest uti omnibus hominibus ad quodcumque voluerit: et ideo non baptizans potest baptizare, quia, ut Nicolaus Papa dicit, Baptismus non est illorum, scilicet baptizantium, sed eius, scilicet Christi.

Ad secundum dicendum, quod ille, qui non est baptizatus, quamuis non pertineat ad Ecclesiam et vel sacramento, potest tamen ad eam pertinere intentione & similitudine actus, in quantum scilicet intendit facere, quod facit Ecclesia, & formam Ecclesiam seruat in baptizando. Et sic operatur ut minister Christi, qui virtutem suam non alligauit baptizatis, sicut nec etiam sacramentis.

Ad tertium dicendum, quod alia sacramenta non sunt tanto necessitatis, sicut Baptismus. Et ideo magis conceditur, quod non baptizatus possit baptizare, quam quod possit alia sacramenta suscipere.

ARTICVLVS VI.

Utrum plures possint simul vnum baptizare.

ad 2. a. q. 2. ad 2. a. d. 9. a. 1. q. 1. ad 3.

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quod plures possint simul vnum baptizare. In multitudinem enim conuenitur vnum, sed non conuenitur. Unde videtur, quod qui quid potest facere vnus, possit facere multi: & non e converso: sicut vnus multum trahit nauem, quam vnus trahere non possit. Sed vnus homo potest baptizare. Ergo & plures possint simul vnum baptizare.

2. Præterea, Difficilis est, quod vnus agens agat in plura, quam quod plures agentes agant simul in vnum. Sed vnus homo potest simul plures baptizare. Ergo multo magis plures possint simul vnum baptizare.

3. Præterea, Baptismus est sacramentum maxima necessitatis. Sed in aliquo casu videtur esse necessarium, quod plures simul vnum baptizent, puta, si aliquis paruulus esset in articulo mortis, & adessent duo, quorum alter esset mutus, & alter manibus & brachiis careret, tunc enim oporteret quod mulatus verba proferret & mutus actum Baptismi exerceret. Ergo videtur, quod plures possint simul vnum baptizare.

Sed contra est, quod vnus agens est vna actio. Si ergo plures vnum baptizarent, videretur sequi, quod essent plures Baptismi, quod est contra id, quod dicitur Ephes. 4. Vna fides, vnum Baptisma.

Respondendo dicendum, quod sacramentum Baptismi præcipue habet virtutem ex forma, quam apostolus nominat, verbum vite. Ephes. quinto. Et ideo considerare oportet si plures simul vnum baptizarent, qua forma vterentur. Si enim dicerent: Nos te baptizamus in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti: dicunt quidam, quod non conferretur sacramentum Baptismi, eo quod non seruetur forma Ecclesie, que sic habet: Ego te baptizo in nomine Patris, & Filij, & Spiritus S. Sed hoc excluditur per formam baptizandi, qua vtitur Ecclesia Græcorum, possent enim dicere, Baptizetur seruus CHRISTI N. in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti, & cetera. Sub qua forma Græci Baptismum suscipiunt, que tamen forma multo magis dissimilis est forme, qua nos vnumur, quam si dicitur: Nos te baptizamus. Sed considerandum est, quod ex tali forma, te baptizamus, exprimitur talis intentio, quod plures conueniant ad vnum Baptismum conferendum. Quod quidem videtur esse contra rationem ministerij: homo enim non baptizat, nisi per minister Christum, & vicem eius gerens. Unde sicut vnus est Christus, ita

Franc. Suarez Tom. 3.

Secl. II. 231

oportet esse vnum ministrum, qui Christum representet, propter quod signanter apostolus dicit, Eph. 4. Vnus Dominus, vna Fides, vnum Baptisma. Et ideo contraria intentio videtur excludere Baptismi sacramentum. Si vero vterque diceret: Ego te baptizo, in nomine Patris, & Filij, & Spiritus S. vterque exprimeret suam intentionem, quasi ipse singulariter Baptismum conferret. Quod posset contingere in eo casu, in quo contentiose vterque, aliquem baptizare conaretur. Et tunc manifestum est, quod ille, qui prius verba proferret, daret Baptismi sacramentum, alius vero quantumcumque, in baptizandi haberet, nihil faceret, & si verba pronunciarer presumere, esset puniendus tanquam rebaptizator. Si autem omnino simul ambo verba proferrent, & hominem immergerent, aut aspergerent, essent puniendi de inordinato modo baptizandi, & non de inter omne Baptismi: quia vterque, intenderet non baptizatum baptizare. Et vterque, quantum est in se, baptizaret. Nec traderet aliud & aliud sacramentum, sed Christus, qui est vnus, interius baptizans, vnum sacramentum per vtrumque, conferret.

Ad primum ergo dicendum, quod ratio illa locum habet in his que agunt propria virtute. Sed homines non baptizant propria virtute, sed virtute Christi, qui cum sit vnus, per vnum ministrum per se fit suum opus.

Ad secundum dicendum, quod in casu necessitatis vnus possit simul plures baptizare, sub hac forma: Ego vos baptizo, puta, si immineret ruina, aut gladius, aut aliquid huiusmodi, quod omnino moram non pateretur, ut scilicet in omnes baptizarentur. Nec per hoc diuersificaretur forma Ecclesie, quia plurale non est, nisi singulare geminatum: præsertim cum pluraliter dicatur, Mat. h. vlt. Baptizantes eos, &c. Nec est simile de baptizante, & baptizato, quia Christus, qui principaliter baptizat, est vnus, sed multi per Baptismum efficiuntur vnum in Christo.

Ad tertium dicendum, quod (sicut supra dictum est) integritas Baptismi consistit in forma verborum, & in usu materie. Et ideo neg, ille, qui tantum verba proferret, baptizat, neg, ille, qui immergit. Et ideo si vnus verba proferat, & alius immergat, nulla forma verborum poterit esse conueniens, neque enim poterit dici: Ego te baptizo (cum ipse non immergat, & per consequens non baptizat): neg, etiam poterit dici, Nos te baptizamus, cum neuter baptizet. Si enim duo sint, quorum vnus vnam partem libri scribat, & alius aliam, non erit propria locutio. Nos scripsimus librum istum, sed Synecdochica, in quantum totum ponitur pro parte.

DISPUTATIO XXIII.

De ministro seu causa efficiente sacramentum Baptismi.

In hac disputatione solum est dicendum de causa proxime ministrante hoc sacramentum, nam de causa principali, que est Deus, & de instrumento illi coniuncto, & vniuersali, quod est Christi humanitas, nihil speciale hic dicendum occurrit. De causa vero instrumentali hoc sacramentum, superius in principio huius tractatus dictum est. Rursus de causa ministeriali supponenda sunt omnia, que in superioribus de ministris sacramentorum, in genere dicta sunt, nimirum de intentione, bonitate, aut fide eius, & alia similia, que hic in particulari traduntur à Theologis in 4. dist. 6. nos vero solum addemus ea, que aliquo modo fuerint propria, & specialia huius sacramenti.

SECTIO I.

Quis sit minister simpliciter necessarius sacramenti Baptismi, ut factum teneat.

Calui hæresis.

Primum refertur noua hæresis Caluini asserentis, neminem posse hoc sacramentum ministrare, etiam in casu extrema necessitatis, nisi sit minister Ecclesie ad hoc institutus, & ordinatus. Ita refert Feuarde. in addit. ad Castr. verb. Baptismus, hæres. 6. Bellar. lib. 1. de hoc sacram. cap. 7. qui dicit, hunc hæreticum non satis explicasse, an huiusmodi minister

V 2 ster

Atq; sic necessarius, ut sacramentum teneat, an vero solum, ut licite ministraretur. Mirum est autem, quomodo hic hæreticus in hunc errorem potuerit incidere, cum ipse nec veros Episcopos, vel sacerdotes, nec veram eorum Ordinationem agnoscat, sed solâ extrinsecam computationem ex populi, vel Magistratum consensu ad verbum Dei prædicandum, & si quæ sunt alia ministeria peragenda. Adducit autem Caluinus in confirmationem sui erroris, verba Christi Matt. vlt. Buntis docere omnes gentes, baptizâtes eos in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Nam ibi ad solos Apostolos, & in eis ad eorum successores Episcopos loquitur.

Matth. vlt.

Sententia asserens ministrum necessarium debere esse baptizatum.

Secunda sententia hic refertur potest affirmans, de necessitate huius sacraenti esse, ut minister eius baptizatus sit. Huius sententiæ videtur fuisse Greg. 2. in Epist. vlt. ad Bonif. Et habetur in ca. Quos à paganis, de Consec. dist. 4. Nam ibi præcipit iterum baptizari eos, quos à paganis consiterit esse baptizatos: pagani enim proprie dicuntur, qui baptizati non sunt.

Augustinus.

August. etiam 2. lib. contra Epif. Parmen. c. 13. & libr. 7. de Bapt. cap. 53. hanc quæst. attingens, eam definire non audet, Sine autoritate, inquit, tanti Concilij, quantum tantæ rei sufficit. Et coniectura adhiberi potest, tum quia non baptizatus nullo modo est Ecclesiæ membrum: ergo nec potest esse minister sacramentorum Ecclesiæ: Tum etiam, quia qui non est consecratus, non videtur aptum instrumentum ad consecrandum alios, sicut nullus consecrat Episcopum, qui non sit Episcopus, neq; ordinat sacerdotes, qui non sit sacerdos, ergo neq; baptizare potest, qui non est baptizatus. Vnde Hieron. Dial. contra Luciferianum ante med. cum dixisset, laicum baptizare posse, subdit: Ut n. accepit quis, ita & dare potest. Et similiter Tertul. l. de Bapt. 17. de eadem re tractâs, inquit: Quod ex æquo accipitur, ex æquo dari potest: ergo eadem ratione, quod acceptum non est, dari non potest. Atq; propter hanc causam videtur dixisse Conc. 1. libert. cap. 38. & eum, qui suum baptismum integrum habet, posse in necessitate baptizare.

Probatur hac sententia.

Hieron.

Tertull.

Conc. Elibe.

Alia opinio, ut sit vir, non foemina. Con. Carth. Clemens.

Tertio opinari quis posset, non quamlibet personam, etiam baptizatum, esse posse sufficientem ministrum Baptismi, sed oportere esse virum, & non foeminam. Nam de foeminis dicit Concil. Carth. 4. can. 10. Mulier baptizare non præsumat. Et Clem. li. 3. const. c. 9. Periculosum esse dicit, iniquum, & impium, mulierem baptizare. Et infra dicit, esse alienum à Christi ordinatione. Alias, inquit, cum nos ad baptizandum misit, vna nobiscum ad id, mulieres misisset, nunc aut id nulquam ordinavit, &c. Vnde Epip. har. 42. & 79. in prin. & Tert. lib. de Bapt. c. 7. inter hæreses Marcionis ponit, quod mulieres permitteret baptizare.

Epiphanius Tertull.

Conclusio.

Dicendum vero est primo: Quemlibet hominem, qui loqui possit & lauare, posse esse sufficientem ministrum Baptismi, siue sit vir, siue foemina, fidelis, vel infidelis, baptizatus, vel non baptizatus, dummodo sciat lauare, & verba proferre cum debita intentione. Hæc assertio est omnino certa, & in primis, quod in casu necessitatis, quando scilicet instat mortis periculum, & non adest sacerdos, vel diaconus, vel alius huiusmodi, quod (inquam) in eo casu quilibet possit ministrare Baptismum, definitum est in Concil. Flor. in decreto Eugenij, vbi notanda sunt illa verba, In casu necessitatis, non solum sacerdos, vel diaconus: sed et laicus, vel mulier, imo etiam paganus & hæreticus baptizare potest. Atq; idem ex parte colligitur ex Ioanne Papa 8. in c. Ad limi. 30. q. 1. vbi solum dicit: Laicis fidelibus iuxta canonicam autoritatem, si necesse fuerit, opus baptizandi libere conceditur. Et similia referuntur ex Aug. in c. In necessitate, de Consec. dist. 4. vbi dicitur, laicos in necessitate solere dare baptismum, quem acceperunt. Atq; idem refertur ibid. in c. Constat ex Iud. lib. 2. de officiis, c. 24. vbi solum loquitur de laicis fidelibus, in cap. vero. Sup. quibus, 30. q. 3. Urban. Papa declarat id esse de foeminis:

Conc. Flor.

Ioan. Pap. 8.

Atq; de paganis, seu non baptizatis, declaratum est aliis Ecclesiasticis decretis, quæ statim citabimus. Et ex ipso vsu Ecclesiæ idem colligi potest, ut enim adnotauit Ambros. ad Ephes. 4. in primitiua Ecclesiâ solebant Apostoli, fratribus non ordinatis committere Baptismi ministerium, quando ipsi non poterant per se illud exercere, vt ex Actor. 2. 9. & 10. elici potest, imo ipsi Apostoli, Christo viuente, baptizabât antequam essent Ordinati, vt in superioribus ostensum est: ergo Ordinatio ministri non est de necessitate huius sacramenti, ergo nec fides, vt supra de sacramentis in genere dictum est, ergo nec baptismus, nec sexus, est enim eadem ratio. Ex his ergo, & ex traditione Ecclesiæ, nobis constat hanc fuisse Christi voluntatem, & institutionem, à qua totum hoc potissimum pendet.

Congruentia vero est, quia Baptismus est sacramentum maxime necessitatis, respectu omnium hominum, ergo expediens fuit, vt illius administratio omnibus concederetur, præsertim necessitate urgente. Et confirmatur, nam propter hanc causam institutus est in materia communi, quæ vbiq; facile reperitur, & in simplicissima actione, ac verbi ergo eadē ratione fuit conueniens, necessarium ministrum huius sacramenti esse valde communem, atq; adeo ministrum hoc cuiuslibet concedi.

At vero dicit aliquis, his testimoniis ac rationi. Obiicitur ad summum probari, in casu necessitatis, quemlibet esse posse ministrum huius sacramenti: non vero, quod extra casum necessitatis id fieri possit, ita vt factum teneat, neq; enim vnum ex altero recte potest inferri, sicut patet à simili, ex sacramento Pœnitentiæ, quilibet enim sacerdos simplex, si non adit proprius, potest ministrare illud sacramentum, etiam in materia necessaria seu peccati mortalis, & tamen si extra necessitatem illam, sacramentum illud ministrare tenet, non solum male faciet, sed etiam nihil efficiet: ergo minister, qui in casu necessitatis sufficit ad ministrandum sacramentum, non sufficit extra illum etiam, vt sacramentum collatum teneat, ergo idem esse poterit de Baptismo. Respondetur, quidquid sit de illatione, seu consecratione (quæ reuera non est formalis: potuisset enim Christus, potestatem hanc cum prædicta limitatione, solum pro articulo necessitatis concedere) nihilominus tamen certum esse in præsentia materia, hanc potestatem talem esse, vt si quis illa vtatur extra necessitatis articulum, etiam si male faciat, vt infra dicemus, nihilominus factum teneat, vt hic docet D. Thom. art. 3. ad 1. Et est sententia August. libro 2. contra Epif. Parmeniam. c. 13. dicentis, Sed est nulla necessitate vsurpetur, & à quolibet cuiuslibet detur, quod datum fuerit, non potest dici non datum, quamuis recte dici possit illicite datum. Quæ quidem verba, vt ex his quæ inferius subiungit, constat potissimum ab ipso intelliguntur de fidei laico baptizante: sed est eadem ratio de infideli vel pagano, si semel admittamus, eum posse in necessitate baptizare. Vnde Nicolaus Papa in cap. A quodam Iudæo, de Consecr. dist. 4. definit, verum esse Baptismum datû à Iudæo sub debita forma, & nihil distinguit, an baptizaret ille Iudæus in casu necessitatis, nec ne, sed generaliter docet, baptizatos ab illo non esse iterum baptizandos. Et similiter in cap. Romanus, eadem distin. generaliter & sine vlla limitatione sic dicitur: Romanus Pontifex non hominem iudicat, qui baptizat, sed Spiritus Dei subministrare gratiam Baptismi, etiam si paganus sit, qui baptizat, & ideo in Decreto Gregoriano, circa capitulum: Siquis per ignorantiam recte corriguntur, seu explicantur verba illius textus, quæ sic habent, Si quis per ignorantiam Ordinatur, anteq; baptizetur, debent ab eo baptizati iterum baptizari. Quæ verba ex Isidoro ibi referuntur, sed non sunt legenda affirmatiue, ita vt ea sententia ab ipso asseratur: sed relatiue, i. quod tanquam falsa aliorum opinio referatur. Eam enim

Cyprianus

Obiicitur

Solutio

Augustinus

Probat

Probat

enim statim corrigens Isidorus subdit. Sed Romanus Pontifex, non hominem iudicat, qui baptizat, sed Spiritum Dei subministrare gratiam Baptismi, licet paganus sit, qui baptizat. Quod iudicium sedis Apostolicæ ex Gregor. & Sergio Pontificibus ibidem refertur, ex libr. 5. Capitularium, cap. 4. Et hoc etiam confirmat historia illa supra citata de Athanasio, quicum puer esset, Baptismum ministravit absque ulla necessitate, & tamen Baptismus iudicatus est validus. Ex quibus colligitur iuxta communem sensum & traditionem Ecclesiæ, ita fuisse intellectam Christi institutionem, à qua, vt saepe dixi, hæc omnia pendent.

Congruentia vero adiungi potest: respondendo simul ad obiectionem factam, ex differentia inter Baptismum, & Pœnitentiam. Nam in primis Baptismus est sacramentum maioris necessitatis, quam pœnitentia, non solum in ordine ad vltimam salutem, sed etiam in ordine ad effectus seu fructus diuinae gratiæ in hac vita comparandos, quatenus Baptismus est ianua Ecclesiæ, & veluti primum fundamentum, per quod sit homo capax aliorum sacramentorum, & influxus gratiæ ex opere operato: & ideo in sacramento Pœnitentiæ non potest esse minister quilibet homo in necessitate, sed solus sacerdos, atque ille non in quacunque necessitate, sed in extrema tantum, si materia confessionis sit mortale peccatum. At vero in Baptismo non semper necesse est extremam necessitatem expectari, nam etiam extra illam propter magnam vtilitatem, aut ne cogatur quis multo tempore Baptismum differre, potest illum à laico, vel alio simili ministro recipere. Et ideo fuit conueniens, hanc potestatem concedi absolute, & non limitatam, ad casum necessitatis: saltem quoad hoc, vt sacramentum factum teneat, ne fortasse posset sacramentum in dubium reuocari, occasione necessitatis, si fortasse minor existimari posset, quam sufficeret ad valorem sacramenti. Atque hinc sumitur secunda differentia, nam sacramentum Baptismi iterari non potest, sacramentum autem Pœnitentiæ potest iterari, tum circa eandem, tum etiam circa diuersam materiam: vnde fit, vt in sacramento Pœnitentiæ nihil sit periculi, si contingat sacramentum datum in necessitate à simplici sacerdote non esse validum, quia fortasse non tanta erat necessitas, quantum esse oportebat ad habendam iurisdictionem in tali articulo: quia tale sacramentum, vt dixi, potest facile iterari: quod si non iteretur circa eandem materiam, quia bona fide susceptum est, poterunt illa peccata, saltem per accidens, remitti per aliud simile sacramentum, ex alia materia confectum: at vero sacramentum Baptismi, & iterari non potest, & alioqui maximum homini creatur periculum, si illo priuatur: & ideo oportet, vt ea quæ necessaria sunt ad illud conficiendum, sint omnino fixa & stabilia, ita vt certum sit, illis positis sacramentum confici, siue ad sit vera necessitas, siue non. Tertia differentia est: quia sacramentum Pœnitentiæ pendet ex potestate iurisdictionis, quæ per extrinsecam deputationem ab hominibus datur, vel auferitur, vel limitatur ad casum necessitatis: at vero potestas baptizandi est absoluta facultas ministerialis, ad conficiendum tale sacramentum, quæ non solet limitari secundum substantiam, vel facultatem suam ad casum necessitatis: sed simpliciter confertur, sicut patet in omni alia potestate conficiendi sacramentum, quæ ex iurisdictione non pendet. Et confirmatur tandem: nam si intelligeremus, hanc potestatem dari per impressionem alicuius characteris dati à Christo ad deputandum homines ad hoc ministerium, hoc ipso intelligeremus, sacramentum collatum ab habente talem characterem esse validum, etiam si ille male faceret, vtendo illa potestate extra necessitatem vel alio modo indebito: ergo idem dicendum est, etiam si intelligamus hanc potestatem esse datam à Christo

Franc. Suarez Tom. 3.

per solam institutionem & extrinsecam deputationem, seu voluntatem suam, quæ ad hunc effectum æque sufficiens & efficax esse potest.

Ad fundamentum ergo primæ sententiæ in primis dicitur, in verbis illis: Euntes, docete omnes gentes, baptizantes eos, &c. non esse datam potestatem baptizandi, quæ est necessaria, vt sacramentum factum teneat: hanc enim multo antea habuerunt Apostoli, qui viuente Christo baptizabant: vnde verissime creditur hæc potestas data hominibus ab eo tempore, in quo sacramentum Baptismi institutum est, nam sicut tunc Christus vim regenerationis contulit aquis, non per impressionem alicuius qualitatis, sed per extrinsecam deputationem, & quasi sanctificationem quandam: ita etiam ex tunc deputauit quemcunque hominem, non per impressionem characteris, sed per voluntatem suam, vt possit esse minister sufficiens huius sacramenti, quamuis non omnibus dederit ius illud administrandi, vt postea dicemus. In prædicto ergo loco dedit Christus Apostolis, & eorum successoribus, præceptum exercendi hoc munus, & speciale ius ministrandi hoc sacramentum ex officio. Deinde, quamuis concederemus, in illo loco esse datam potestatem baptizandi, non sequitur datam esse solis Apostolis, vel Episcopis, seu sacerdotibus: quia tunc Christus loqui potuit ad Apostolos, & discipulos, vt representabant vniuersam Ecclesiam: atque ita recte intelligitur dedisse hanc potestatem cuilibet, qui vt minister huius Ecclesiæ hoc ministerium exercere vellet.

Ad fundamentum secundæ sententiæ respondetur in primis, Gregorium cum rebaptizari præcipit eos, qui à Paganis baptizati fuerant, loqui (vt ita dicam) formaliter de paganis, vt pagani sunt, id est, de his qui in baptizando non seruabant ritum Ecclesiæ, sed paganorum: atque ita explicuit glossa in d. cap. Quos à paganis: ita interpretans verba textus: si ita habetur: id est, quod in forma Ecclesiæ non fuerint baptizati. Quæ explicio potest colligi ex verbis sequentibus: Vt denuo baptizes in nomine Trinitatis. Supponit ergo priorem Baptismum non fuisse datum in nomine. Ad Augustinum respondetur, suo tempore potuisse dubitari, quia nondum erat res ita ab Ecclesia declarata, sicut nunc est. Ad rationem seu coniecturam respondetur, ad priorem partem, Christum Dominum saepe vti, vt instrumento, membro separato ac præciso ab Ecclesia, vel nondum illi actu coniuncto, quia virtus Christi non pendet ex dispositione instrumenti, neque illius virtute nititur. Ad alteram partem respondetur, optime probare, per se non decere, hominem non baptizatum aut infidelem baptizare: non probare tamen, si id fiat, non recte fieri, ita vt factum teneat: aut etiam, vt contententer fiat, si necessitas vrgeat: neque in hoc est par ratio de Baptismo, & Ordine, cum non sit vtriusque necessitas, & ita sunt intelligenda loca Hieronymi, Tertulliani, & Concilij Elibertini ibi citata, non enim asserunt illam rationem tanquam adæquatam: neque requirunt illam conditionem tanquam simpliciter necessariam, sed solum vt magis conuenientem, si fieri potest. Imo prædicti patres solum affirmant, eos, qui Baptismum acceperunt, sicut acceperunt, ita posse illum dare: non tamen addunt exclusiuam: neque dicunt hanc esse propriam vel necessariam rationem dandi. Neque vero est inconueniens, vt aliquis dare possit, quod non accepit, præsertim quando id non facit, vt causa præcipua, sed solum vt instrumentum alterius.

Ad tertiam opinionem respondetur, etiam sceminas in casu necessitatis posse baptizare, vt ex probationibus superius adductis satis constat: Patres vero ibi citati, intelligendi sunt de iure, seu potestate licite baptizandi, vel solemniter, vel per se, & extra casum necessitatis.

Ad fundamentum primæ sententiæ respondetur.

Ad fundamentum secundæ sententiæ respondetur.

Ad Augustinum respondetur. Ad coniecturam respondetur.

Ad 3. opin.

